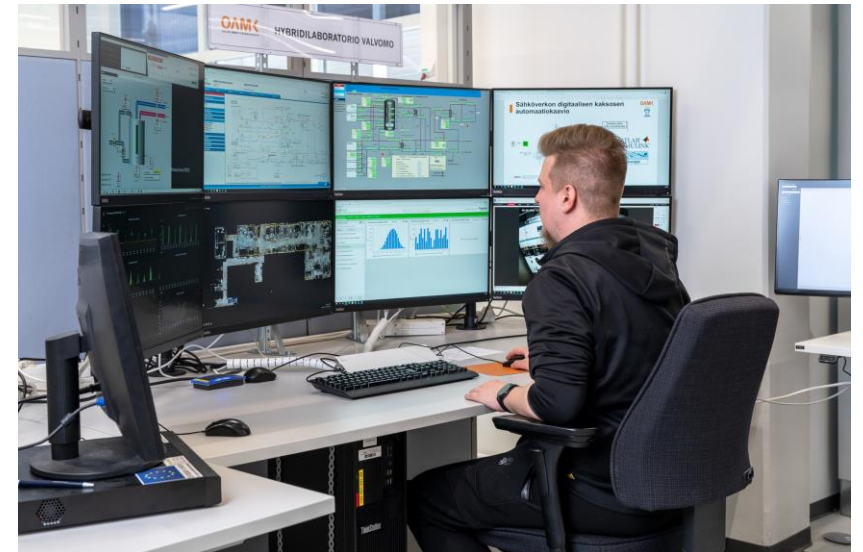

ENERGIAOMAVARAINEN KOTI

Saku Leskelä, Energiatekniikan lehtori

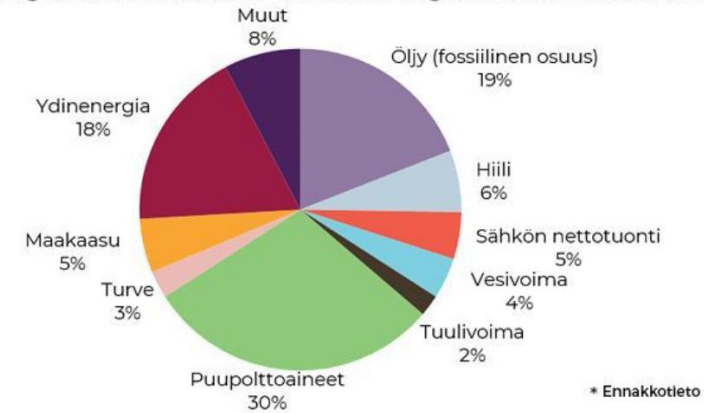
Sisältö

1. Energiaomavaraisuus
2. Energia
3. Energian varastointi
4. Oma energiantuotanto
5. Hybridilaboratorio
6. Jatkuva oppiminen -hanke

1. Energiaomavaraisuus

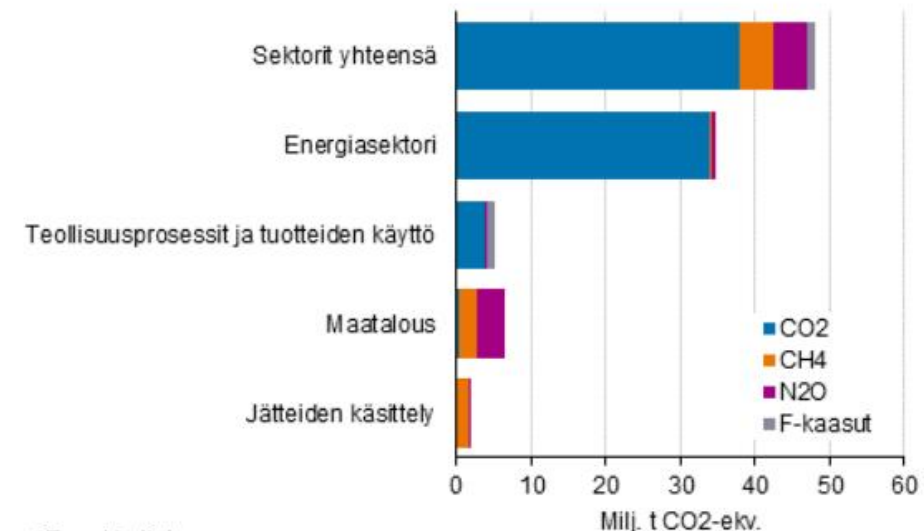
- Hiilineutraali Suomi 2035
- Kasvihuonekaasupäästöistä 80 %:a on peräisin energiantuotannosta
  - Lähes päästötön lämmön- ja sähköntuotanto
  - Energiatehokas talotekniikka
- Suomessa rakennuksissa kuluu noin 40 prosenttia kaikesta käyttämästämme energiasta.
- Suomen energiankulutus 377 TWh 2021

Energian kokonaiskulutus Suomessa energialähteittäin vuonna 2021*

Kuva 1. Energian kokonaiskulutuksen osuudet Suomessa energialähteittäin vuonna 2021.

https://www.motiva.fi/ratkaisut/energian kaytto_suomessa/energian_kokonaiskulutus

1. Energiaomavaraisuus

- Tarkastelun taso
  - Valtio
  - Kaupunki
  - Kaupunginosa
  - Kortteli
  - Talo
- Otetaanko huomioon sähkö ja lämpö
- Asteittain kohti omavaraisuutta
- Nollaenergiatalot

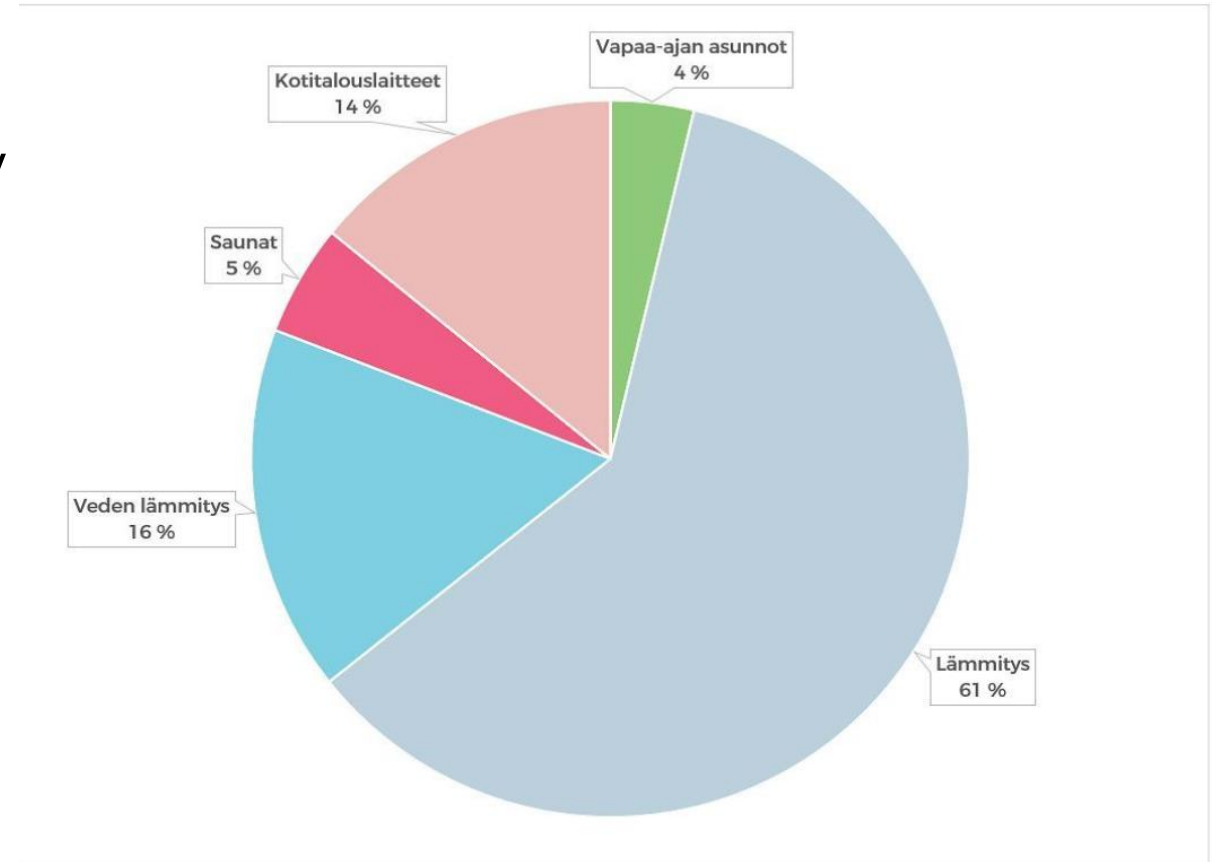

Luukku on pieni ja hyvin energiatehokas omakotitalo, joskin normaalista poiketen siinä on laajat ulko-oleskelutilat. Katto on kauttaaltaan aurinkopaneelien peitossa.

<https://www.kaleva.fi/matalaenergiasta-nollaenergiataloon/2290747>

2. Energia

- Sähkönkulutus omakotitalossa
  - Sähkölämmitetty 120 m³ 18 500 kWh/v
  - Ei sähkölämmitetty 120 m³ 7 300 kWh/v
- Mihin energia kuluu?
- Sähkö
  - Kodinkoneet
  - Lämmitys
  - Viihde-elektroniikka
- Lämpö
  - Lämminkäyttövesi
  - Lämmitys

https://www.motiva.fi/ratkaisut/energian kaytto_suomessa/energian_loppukaytto/kotitaloudet

3. Energian varastointi

	Max Power Rating (MW)	Discharge time	Max cycles or lifetime	Energy density (watt-hour per liter)	Efficiency
Pumped hydro	3,000	4h – 16h	30 – 60 years	0.2 – 2	70 – 85%
Compressed air	1,000	2h – 30h	20 – 40 years	2 – 6	40 – 70%
Molten salt (thermal)	150	hours	30 years	70 – 210	80 – 90%
Li-ion battery	100	1 min – 8h	1,000 – 10,000	200 – 400	85 – 95%
Lead-acid battery	100	1 min – 8h	6 – 40 years	50 – 80	80 – 90%
Flow battery	100	hours	12,000 – 14,000	20 – 70	60 – 85%
Hydrogen	100	mins – week	5 – 30 years	600 (at 200bar)	25 – 45%
Flywheel	20	secs - mins	20,000 – 100,000	20 – 80	70 – 95%

Characteristics of selected energy storage systems (source: The World Energy Council)

3. Sähkön varastointi

- Akut
- Vesivoima
- Power to X

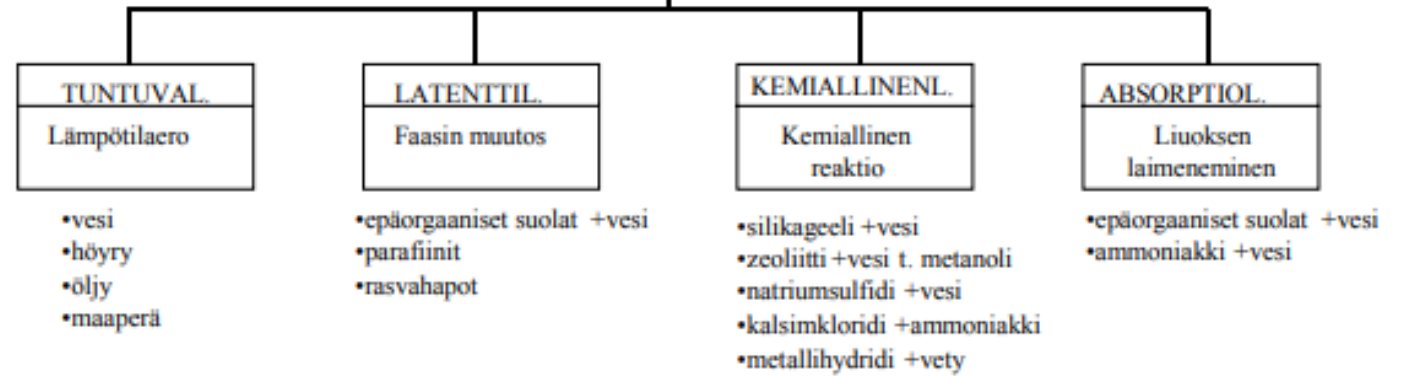
Akku	Teho P	Purkaus aika	Hyötysuhde (%)	Käyttöikä
Lyijy-	3-20 MW	10s - joitakin tunteja	75-80	4-8 vuotta
Sinkki-ilma-	20 kW - 10 MW	3-4 tuntia	40-60	Muutama sata latausta
Natrium-rikki-	35 MW	8 tuntia	80-85	15 vuotta
Vanadium-redox-	4 MW	4-8 tuntia	75-80	10 vuotta
Litiumioni-	5 MW	15 min - joitakin tunteja	90 %	15 vuotta

3. Lämmön varastointi

- Lämminvesivaraaja
- Suolavaraaja
- Maaperä

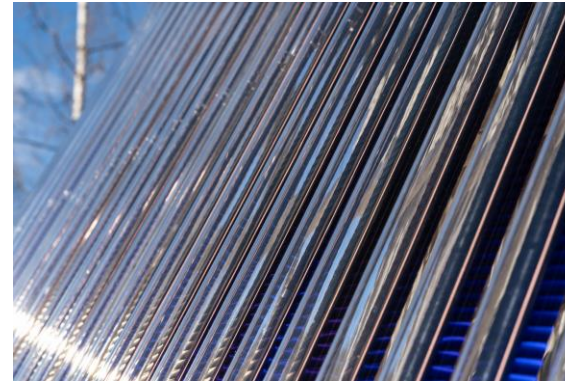
LÄMPÖVARASTO		
PAINEISTETTU 1 - 100 bar		PAINEISTAMATON ≤ 1 bar
KORKEA LÄMPÖTILA 150 - 400 °C	KESKIM. LÄMPÖTILA 70 - 150 °C	MATALA LÄMPÖTILA 5 - 70 °C

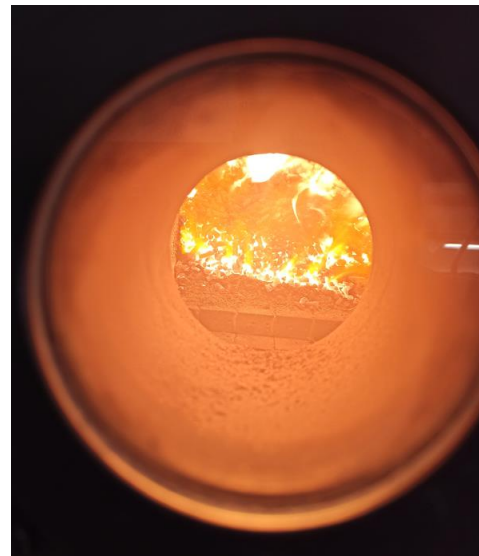

4. Oma lämmöntuotanto

- Puu
- Pelletti
- Aurinkokeräimet
- Hukkalämmöt
  - Poistoilma
  - Jätevesi
  - Savukaasut

OAMK

4. Oma sähköntuotanto

- Aurinkopanelit
- Aurinkopanelit, akusto, älykäs sähköjärjestelmä
- Sähköautot ja 2-suuntainen lataus (V2G, V2L, V2H)
- Micro CHP
- Polttokennot

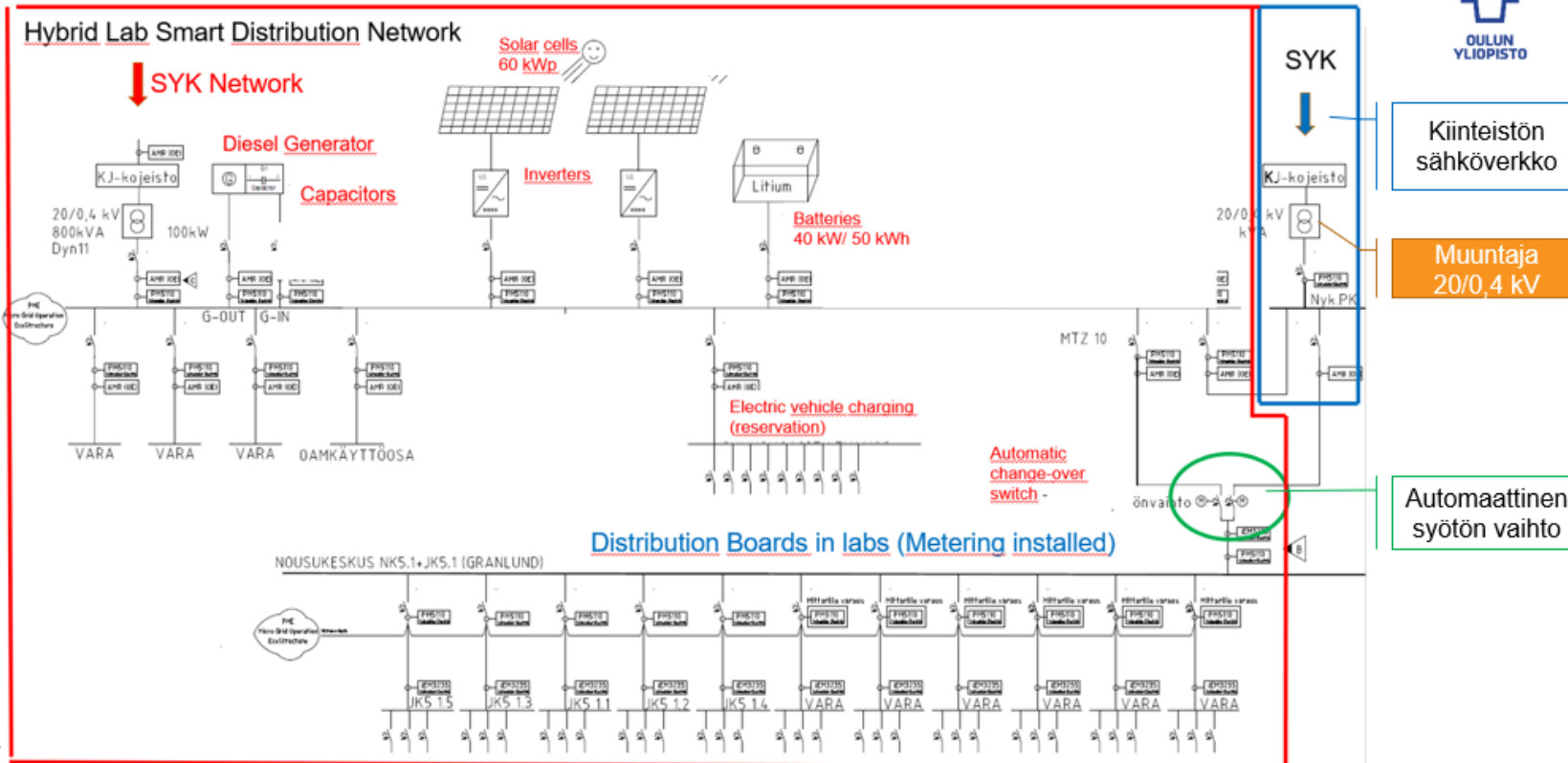
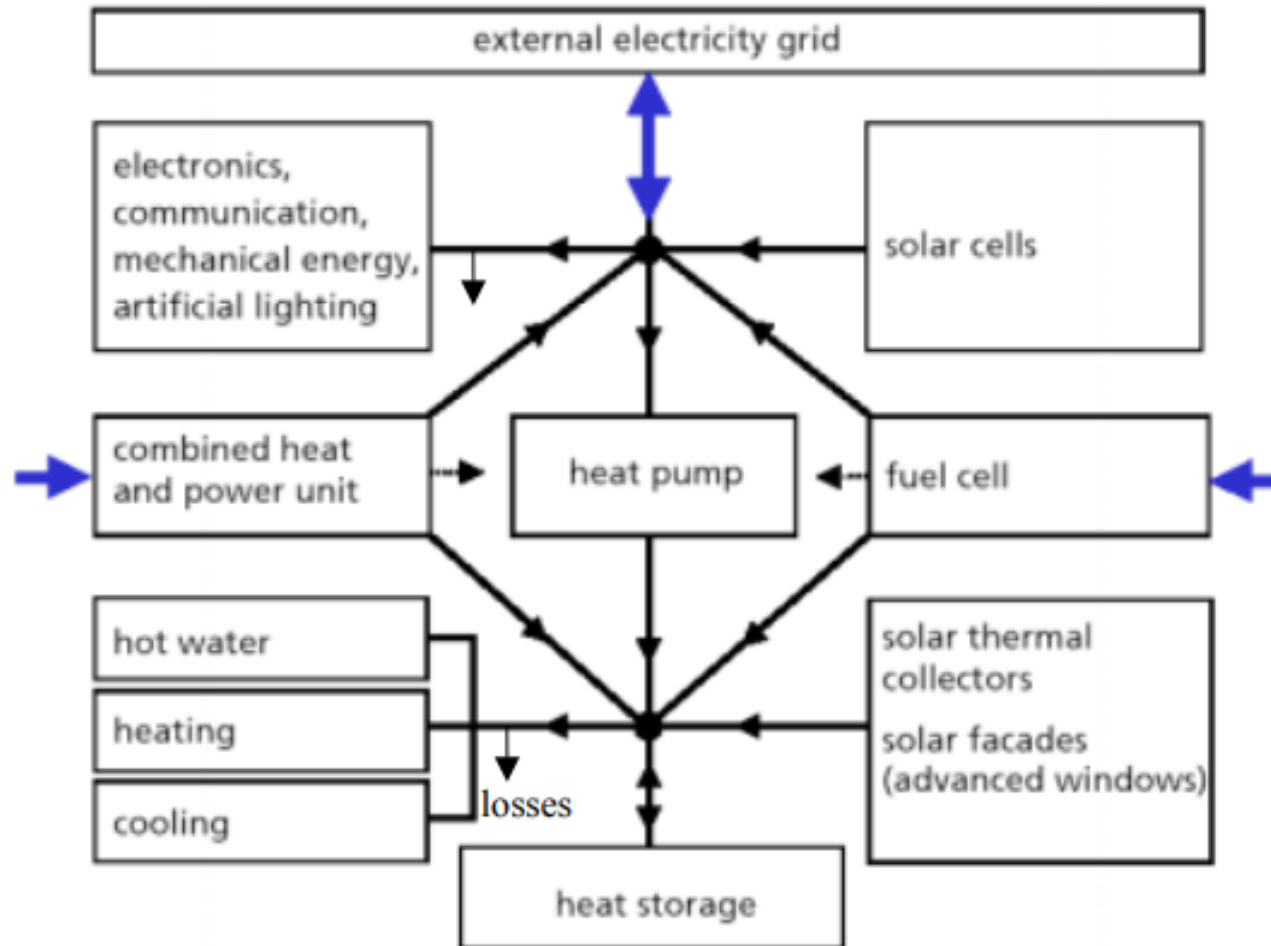

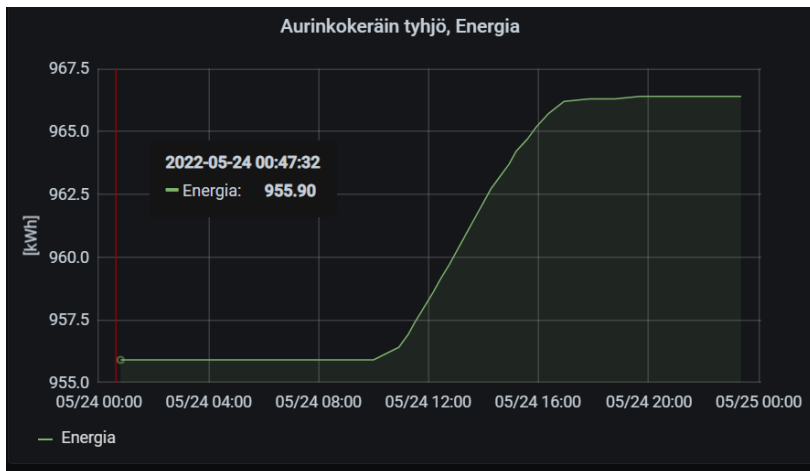
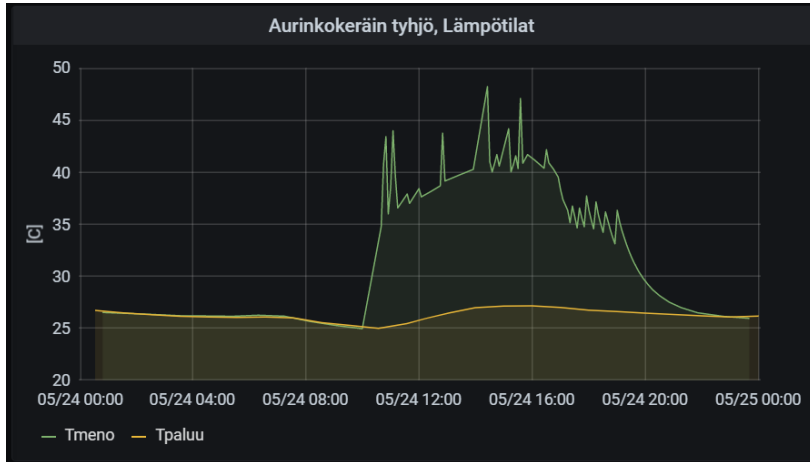
Photo by [Vivint Solar](#) on [Unsplash](#)

4. Tulevaisuuden energiavirrat talossa

5. Hybridilaboratorio

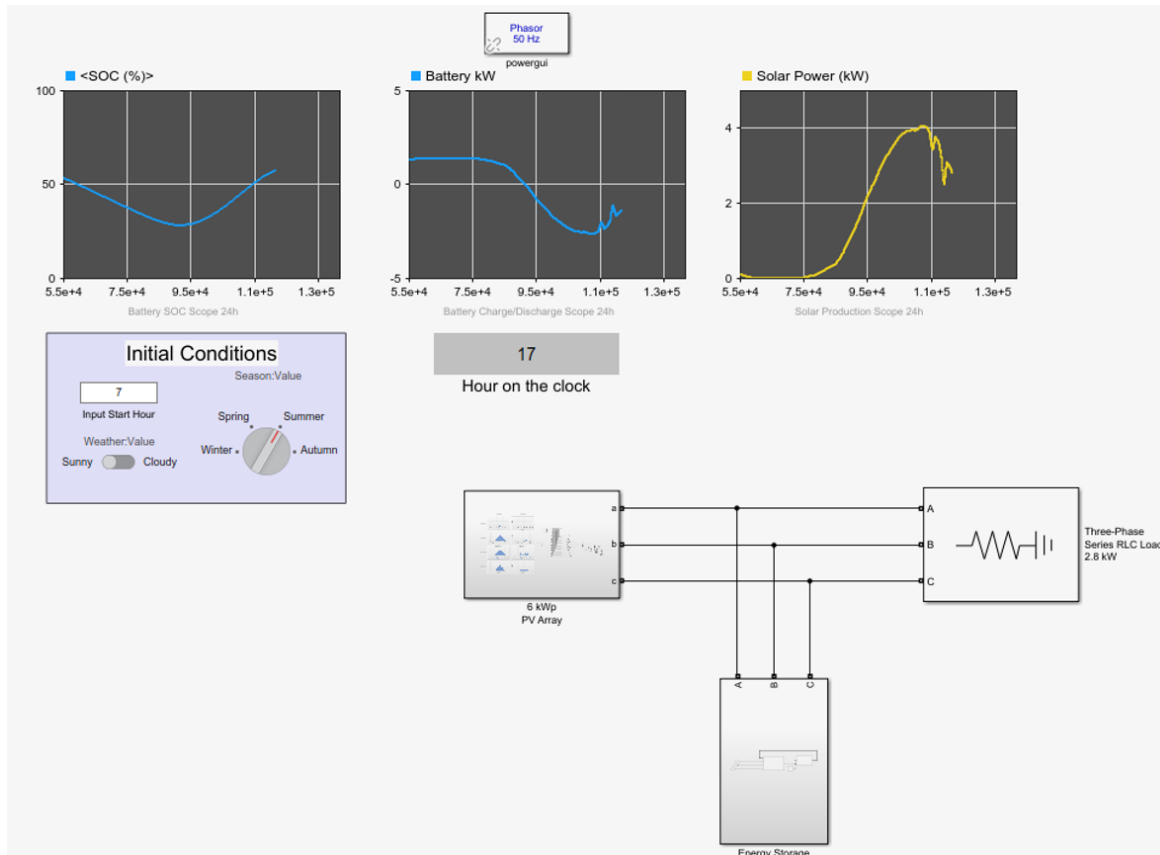
- Aurinkokeräimet

5. Hybridilaboratorio

- Aurinkopanelit
- Digitaalinen kaksonen
  - omakotitalo

6. Jatkuva oppiminen korkeakouluissa energia-, sähkö- ja talotekniikka-aloilla

- ESR hanke
- 1.1.2021-31.10.2023
- Oulun seudun mikro ja pk-yritykset, opiskelijat, työttömät
- Hankkeen kotisivut:
  - <https://www.oamk.fi/elvis>

Koulutukset

Aurinkokeräimet >

Mikroverkkojen perusteet >

Lämpöpumput >

CO2 kylmäkone >

Älykkään sähköverkon tuotanto ja varastointi >

Älykäs sähköverkko >

OAMK

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Lähteet

1. <https://valtioneuvosto.fi/marinin-hallitus/hallitusohjelma/hiilineutraali-ja-luonnon-monimuotoisuuden-turvaava-suomi>
2. Energian hankinta ja kulutus [verkkajulkaisu] 2021. Helsinki: Tilastokeskus [Viitattu: 20.1.2023]. Saantitapa: <https://stat.fi/julkaisu/cku5lap681xrt0b05mz2vuoen>
3. <https://ym.fi/rakennusten-energiatehokkuus>
4. https://www.motiva.fi/ratkaisut/energiankaytto_suomessa/energian_kokonaiskulutus
5. <https://www.vattenfall.fi/energianeuvonta/sahkonkulutus/>
6. Zablocki Alexandra 2019. Fact Sheet: Energy Storage (2019). Hakupäivä 19.1.2023. <https://www.eesi.org/papers/view/energy-storage-2019>
7. <https://www.vttresearch.com/sites/default/files/pdf/tiedotteet/2003/T2199.pdf>

Kiitos

OAMK